

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104819 - FOTOGRAFIA DOCUMENTAL I

Informació general

- Curs acadèmic 2026/27
- Departament: Indústries culturals
- Tipus d'assignatura: Optativa
- Curs: Quart
- Trimestre: Primer
- Nombre de crèdits: 6
- Professorat:
 - Maria Fernanda Luna Rassa amlunar@tecnocampus.cat
 - Eva Pascual Reyes epascual@tecnocampus.cat

Llengües de docència

- Català

Professorat :

Maria Luna-Rassa i Eva Parey Reyes

La impartició de l'assignatura pot ser en català o castellà. Les lectures en català, castellà, i alguna en anglès.

El català serà majoritàriament la llengua vehicular de les presentacions i lliurament de treballs.

S'acceptaran preguntes formulades en qualsevol dels dos idiomes co-oficials.

Presentació de l'assignatura

L'assignatura reflexiona sobre la utilització de la imatge fotogràfica per a la representació de reptes socials, polítics, econòmics, ambientals i culturals de la nostra societat actual. Tant a nivell pràctic, com des de la lectura de textos dins de l'àmbit de la fotografia documental creativa, l'assignatura planteja el desenvolupament d'exercicis fotogràfics en exteriors i en plató, així com la presentació d'una sèrie fotogràfica documental que demostrí el desenvolupament de la pròpia mirada i el rigor en la cura d'aspectes tècnics, narratius i de composició fotogràfica en relació amb l'entorn.

Els treballs pràctics estan articulats a partir de l'individu, l'entorn immediat i general i l'entorn social.

Les activitats impliquen la presa d'imatges fotogràfiques d'alta qualitat i la discussió d'aquestes, la lectura de textos relacionats amb aspectes pràctics i teòrics de la fotografia, l'edició fotogràfica i la curadoria o selecció de fotos i textos així com la seva disposició gràfica per a exposicions o publicacions.

L'aula (física i virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homòfobes, trànsfobes i discriminatòries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiam que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- E1_Dissenyar i programara les interfícies gràfiques de portals web estàtics o dinàmics, d'aplicacions interactives i de videojocs, seguint criteris d'usabilitat i accessibilitat
- E2_Idear, dissenyar, planificar i realitzar curtmetratges i videojocs d'animació 2D
- E4_Dissenyar, planificar, editar, programar i comercialitzar aplicacions multimèdia interactives
-

E5_Dissenyar i realitzar un producte audiovisual (format per imatges fixes o en moviment), atenent tant als seus aspectes tècnics com artístics, en tots els seus components

- E6_Dissenyar, planificar i realitzar amb multicàmera, en directe i a plató, d'acord amb totes les facetes del producte (tant en l'artística de disseny i continguts com en la tècnica)
- E12_Planificar estratègies empresarials relacionades amb els fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar i la indústria de l'entreteniment digital. Convertir idees en actes de forma creativa i innovadora
- E14_Adquirir els coneixements de la història, estètica, evolució i dinàmica del cine, televisió, ràdio, premsa, Internet i videojocs, així com reconèixer l'estètica a través del visionat i l'anàlisi

Bàsiques i Generals

- G2_Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es solen demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- G3_Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis per incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic

Transversal

- T2_Que els estudiants tinguin capacitat per treballar com a membres d'un equip interdisciplinari ja sigui com a un membre més, o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos tenint en compte els recursos disponibles

No definides

Continguts

Història

- La fotografia documental i els seus autors.
- Corrents fotogràfics pioners: Fotografia directa, Nova objectivitat.
- Fotografia etnogràfica i les fotògrafes de la National Geographic
- Street Photo i L'Agència Magnum.
- Drets d'imatge i codi deontològic.
- Naixement del reporterisme gràfic. Editor(e)s fotogràfics/ques
- Collage, fotomuntatge i altres avantguardes.
- Postfotografia i Nova fotografia documental.

Reflexió i anàlisi

- Lectura de diferents textos de fotògraf(e)s, editor(e)s o filòsof(e)s, relacionats/des amb la foto documental.
- Visionat de documentals que mostren els treballs de diferents fotògraf(e)s.
- Visita a exposicions.
- Anàlisi d'autors.

Tècnica fotogràfica

- Exercicis pràctics de fotografia en exteriors i plató. Temes: retrat, entorn i natura. Ús del flaix d'estudi.
- Laboratori: Lliurament de treballs en format tríptic, ús a nivell d'usuari de Photoshop/Lightroom, Collage i fotomuntatge, ressenya gràfica, disseny de portada i pàgines interiors d'un foto llibre.
- Concepte i desenvolupament d'un tema documental per el treball final: sèrie fotogràfica.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 12 - Consum i producció responsables
- 13 - Acció climàtica
- 05 - Igualtat de gènere
- 08 - Treball digne i creixement econòmic

Activitats i Sistema d'avaluació

SISTEMA D'AVALUACIÓ

Avaluació continuada (70%):

- Pràctiques d'obligada realització: Exteriors (fotografies en l'entorn), plató i laboratori (Collage, fotomuntatge, portada i pàgines interiors de foto llibre) (20%) individual
- Lectures i participació en seminaris (10%) en grup
- Presentacions d'autor(e)s (5%) individual
- Visita a exposicions i ressenya amb presentació gràfica (10%) en grup
- Treball Final -sèrie fotogràfica- (25%) individual

Examen Final 30 %

Cal obtenir una qualificació mínima de 5 a l'examen per poder fer mitjana amb la resta de qualificacions. Per sota de 5, cal recuperar l'examen.

La part d'avaluació continuada no és recuperable. Si, el/la estudiant té una mitjana menor a 5, en una de les parts, no accedeix a aquesta ponderació i suspèn amb la nota de la part suspesa.

Els enunciats dels diferents exercicis s'aniran proporcionant al llarg del curs.

La identificació de plagi es considera una circumstància greu que pot comportar una qualificació de suspens a una activitat. En cas de detecció de plagi s'informarà a la coordinació del grau per tal que es puguin prendre les mesures disciplinàries corresponents.

Qualsevol forma de frau acadèmic serà sancionada d'acord amb la normativa d'avaluació del centre. En cas que es detectin indicis de frau, inclòs l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial generativa, el professorat de l'assignatura podrà convocar l'estudiant a una entrevista individual amb l'objectiu de verificar-ne l'autoria.

Bibliografia i Recursos

- Baig, Xavier i Rovira, Jordi. (2022). Detrás del instante. Ana Turbau. Documental. RTVE.
- Bouvereuse, Clara. (2020). Women Photographers. Thames and Hudson
- Capa, Robert. (2015). Ligeramente desenfocado. La Fábrica.
- Fontcuberta, Joan. (2010). La cámara de Pandora. Gustavo Gili.
- Frank, Robert. (2022). Los Americanos. La Fábrica.
- Friedelad, Boris. (2018). Women Photographers: from Julia Margaret Cameron to Cindy Sherman. Prestel
- García Rodero, Cristina. (2024). España oculta. Edición Revisada. La Fábrica.
- Klein, William. (2021). Painted Contacts. Prestel.
- Lowe, Pau. (2020). Las reglas de la fotografía. Conoce las máximas de todo gran maestro. Gustavo Gili.
- Lubben, Kristen. (2022). Magnum. Hoja de contactos. Blume.
- Magnum Photos. Magazine. <https://www.magnumphotos.com>
- Moon, Sara i Ikhlef, Roger. (2004). Contactos: Los mejores fotógrafos revelan los secretos de su profesión. Idea original: William Klein. Arte.
- Moreno, Óscar i Rovira, Jordi. (2015). Joana Biarnes. Una entre tots. Sense Ficció. Documental. TV3-CCMA. 69 min.
- Morris, John G. (2013). ¡Consigue esta foto! Una historia personal del fotoperiodismo. La Fábrica.
- Nelson, Carlota. (2023). La mirada oculta. Documental. Imprescindibles. RTVE. 60 min.
- Parr, Martin i Badget, Gerry. (2004). The Photobook. A history. Phaidon.
- Rodríguez, Francisco. (2014). Qué es la fotografía. Lunwerk.
- Rouillé, André. (2017). La fotografía. Entre documento y arte contemporáneo. Herder.
- Sontag, Susan. (2010). Sobre la fotografía. Random House Mondadori
- Steiner, Otto. (1981). Arte y fotografía. Gustavo Gili.
- Szarowski, John. (2007). El ojo del fotógrafo. La Fábrica.
- V.V.A.A. (2003). Estética fotogràfica. Gustavo Gili.
- Wenders, Wim i Ribeiro Salgado, Joao. (2014). La sal de la tierra. Documental. 110 minutos.
- Cartier Bresson, Henri. (2003). Fotografiar del natural. Gustavo Gili.
- Freund, Gisèle. (2002). La Fotografía como documento social. Gustavo Gili.
- Newman, Cathy. (2001). Mujeres tras la cámara. National Geographic.